

Gustav er en del af Den Danske Stemme.

KARTOFFEL- SANGER BLIVER VOKSEN

*En hyldest til Gustav Winckler fra
Dan Turell ved sangerens 25 års jubilæum*

GUSTAV Wincklers far var maler, havde en flot barytonstemme og sang gerne sammen med sine to sønner, Jørgen og Gustav. Fader Winckler gik engang og malede hjemme hos kgl. skuespiller Adam Poulsen, og da Poulsen hørte malerens sang til arbejdet, tilbød han at skaffe den unge mand sangundervisning. Den unge maler takkede, men mødte aldrig op — han havde ikke andet tøj end sit malerklud, og det ville han ikke være bekendt at møde op i hos musikpædagogen.

Gustav er fra Nørrebro — 'Nørrebros Bing Crosby' kaldte lokalbladet ham, da han vandt sine første amatørkonkurrencer — og han blev, som sin far, maler. Som sin far gik han og sang, mens han malede i de tomme rum.

på sværdsiden. Han har hittet med bl. a. den legendariske Hvide Måge, som gav 50ernes intellektuelle sure kronik-opstød, med Send En Hilsen Hjem Med En Buket Violer, med Sølvstænk I Dit Gyldne Hår, Jeg Vil Vente Ved Telefonen, Skibet Skal Sejle I Nat (kan De huske opstandelsen efter det famøse, 32 sekunder lange kys mellem Gustav og Birte i Melodi Grand Prix i TV 1955? 56?)... Og jeg tror, han hiter den igen med sin nyeste — Gem Et Lille Smil Til Det Bli'r Gråvej.

Han har raslet Danmark rundt, fra nord til syd, fra byfester til kroballer, fra sommerrevyer til markedspladser. Han har passet sit arbejde, fået sit publikum og sine guldplader, er blevet tiljult og ikke mindst tilskældt.

synspunkt

VED PER HANGHØJ

jeg synger, svarede Gustav, da han engang for 10-15 år siden blev spurgt om hvad han tilskrev sin succes. Den rigtige ting føler jeg rigtigt, og den tror jeg på — måske fordi jeg stadig væk inderst inde er et romantisk og sentimentalt barn.

GUSTAV WINCKLER runder nu de 25 år i branchen, og han fylder 50 senere på året, så 'Kartoffelsangeren' er blevet voksen. Han fungerer stadig, og det er også en kunst, ikke mindst i hans fag: entertainment.

Gustav Winckler er den fødte entertainer. Ingen, der har set ham arbejde over for et publikum, kan benægte det. Han har evnen til at få en kommunikation i gang med det samme — entertainementets ryggrad og et-og-alt.

Når jeg tænker på Gustav Winckler, tænker jeg på mit barndomshjem, og det ville Gustav forstå. Og så tænker jeg på, at da jeg var dreng i Vangede, da lød Gustavs stemme hele min skoletid igennem gaderne de lange sløve søndags-eftermiddage, Gustavs stemme flød ud af vinduerne fra alle dagligstuenes radioer og blandede sig med råbene fra fodboldbanen, larmen fra de ud-borede knallerter og nu og da Little Richards Womp-bomp-a-loom-Bomp-a-lomp-Bam-Boom!...

Og Gustav var engang til sommerfest i Vangede, ligesom han har været til arrangementer i alle landets byer, og han stod nede ved markedspladsen ved fodboldklubben nede i Nymosen og sang mens det blev mørkt, gradvist mørkt,

Han havde sunget i Københavns Drengekor (bag Aksel Schiøtz og Edith Oldrup, vidste De det?) fra han gik i første mellem, sang endda ofte solo med Drengekoret — men det var andre toner, der lød fra malersvenden nu. Toner, der mindede om hans samtidige amerikanske kollegaer, Perry Como og først og fremmest Bing Crosby, som Gustav 'kopierede skamløst' og elskede.

Fra amatørkonkurrencerne gik så vejen til det første professionelle engagement, februar 1950 i Høllænderbyen. Og siden har Gustav så udskiftet penslen med mikrofonen, som man ved.

HEN AD vejen, 25 års dansk showbiz, har han sunget og optrådt sammen med de fleste af sin tids solister — Gy Holdorf, Raquel Rastenni, Grete Klitgaard og Birte Wilke på spindesiden, Bent Werther og broder Jørgen

AF DAN TURELL

For af en eller anden grund er Gustav Winckler, navnet og personen Gustav Winckler — 'Kartoffelsangeren', som At Tænke Sig år efter år kaldte ham — blevet næsten synonymt med 'dansk pop'. Og det er der gode grunde til. Dels er han den, som sanger — 'sentimental med et blink i øjet', som han selv siger — dels fremstiller han den, som producer, komponist og tekstforfatter. Og dels forstår han den, som få andre forstår den. Forstår, hvad der får en sang til at fungere, her og nu. Forstår, hvordan og hvorfor et publikum reagerer — og hvornår.

Og hvorfor? Fordi Gustav er sit publikum. Som han sagde i det smukke portræt, Kurt Møller Madsen havde produceret for TV — en dejlig uanspændt og uprætentiøs udsendelse:

'Man skal ikke lyve over for nogen, man må bare være sig selv... Nu er jeg mit repertoire, helt og holdent'.

Troligt nok, Mick Jagger ville have løjet over for nogen hvis han sang Sølvstænk I Dit Gyldne Hår. Men Gustav ville også have løjet, hvis han havde sunget I Can Get No Satisfaction. Så enkelt er det: Gustav er sit repertoire, som Mick Jagger er sit. Ægthed kan ikke kopieres, og er forskellig fra sanger til sanger som fra menneske til menneske.

— Jeg tror det betyder meget, at jeg tror på det,

ved telefonen / på dit svar', så nogle af Vangedes allerskrappeste kællinger, dem man ellers kun hørte skælde ud på 'stodderen' og skrigte efter 'lorteungerne', så blødt så de pludselig tog børnene op på armen og lignede små madonnaer alle sammen som de smeltede hen i mørkningen i Nymosen... Gode, smukke minder.

Siden dengang har man jo nok ventet nogle gange på et svar ved telefonen, De ved hvad jeg mener — og det er sangen kun blevet smukkere af. Det er nemlig ikke så indviklet. 'Hver fugl synger med sit næb' er andet end en tom frase, det er slet og ret sandheden om musik og liv som så meget andet. Gustav har sunget Gustavs ting, og det har han gjort længe og godt og gustavsk.

Og dansk — uforligneligt, drivende dansk, fremfor alt. 'Sentimental med et blink i øjet'. Er det ikke selve den danske national-karakter?

I hvert fald er og bliver Gustav Winckler, ligemeget hvor lidt nogle kan lide det på andres vegne, en del af Den Danske Stemme, for nu at tale grundtvigsk. En del af de sidste 25 års Danske Stemme. Så langt kommer ingen uden publikum, og Gustav ved så vel som nogen anden entertainer, at publikum tager aldrig fejl.

Så til lykke med de første 25 år, Gustav. Og — tak for sangen!